

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

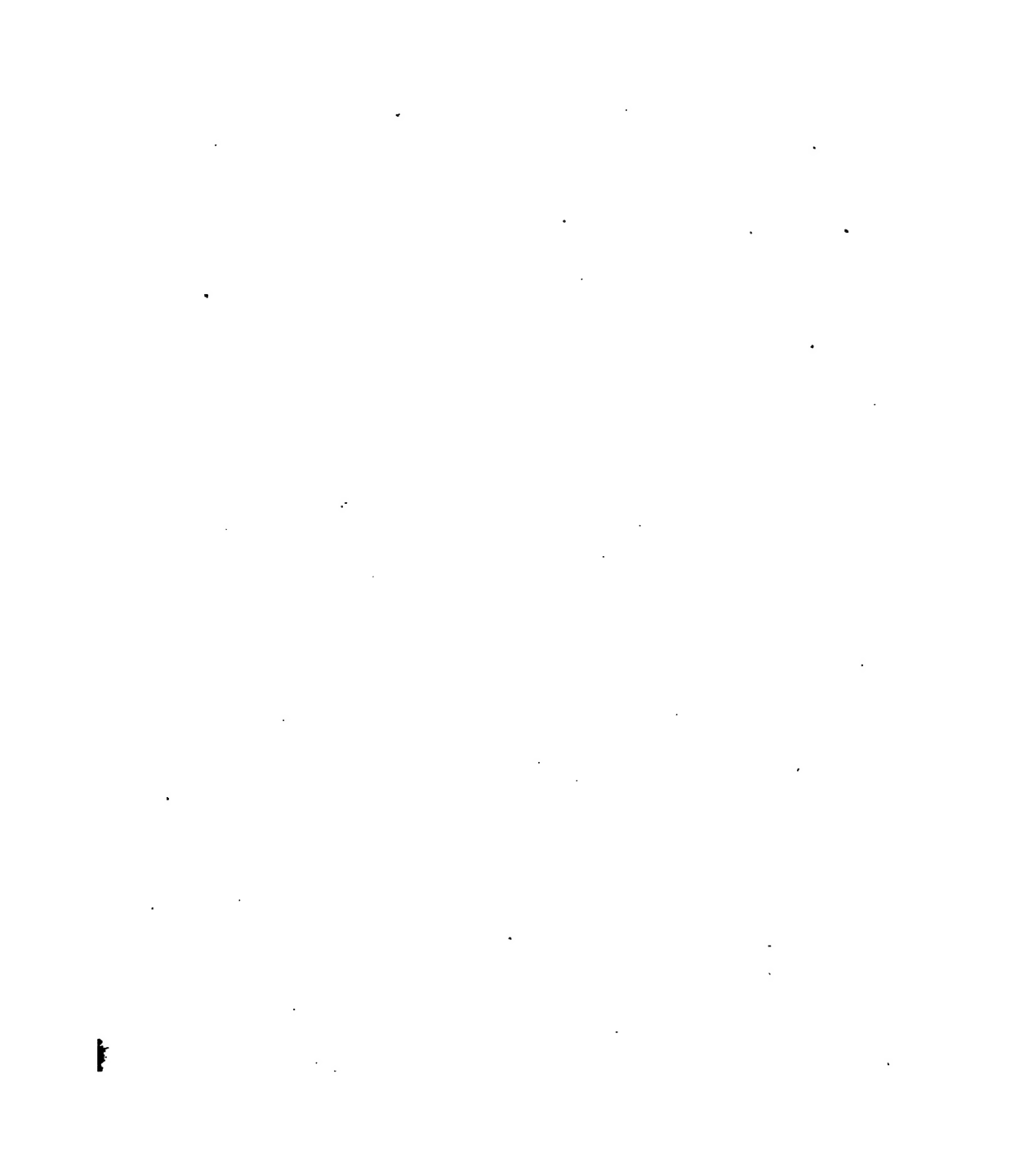
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

old by
T. WART.
8, Essex St.
St. London.

DE REBUS LITURGICIS

ORATIO

Pro Gradu Doctoratus in S.S. THEOLOGIA,
habita

In Sacello COLLEGII REGII UNIVERSITATIS
ABERDONENSIS, in Festo S. Epiphaniæ.

A. D. 1714.

A

IO: SHARP Ecclesiæ Anglicanæ
apud Americanos Presbytero.

St. Matth. 6. 9. ΟΥΤΩΣ ΟΥΝ ΠΡΟΣΟΥΧΕΘΕ ΥΜΙΣ ΠΑΤΕΡ ΗΜΩΝ &c.
I Cor. 14. 15. ΤΙ ΟΥΝ ΕΣΤΙ. ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΕΝ ΤΩ ΠΝΙΜΩΤΙ, ΠΡΟ-
σευχόμενοι δὲ καὶ τῷ νοῦ

Cyp. de Orat. Dom. Publica est nobis & COMMUNIS
ORATIO, & quando oramus, non pro uno, sed pro
toto populo oramus; quia totus populus unum sumus.

ABREDEIS Excudebant Successores IOANNIS FOR-
BESII URBIS & UNIVERSITATIS Typogra-
phi, Anno Domini 1714.

Imprimatur

GEO: MIDDLETON

AMPLISSIMO ET NOBILISSIMO VIRO

C A R O L O

COMITI de ERROL.

Domino HAY & SLAINS, Toparchæ
CLOCH-TOW &c.

HAYORUM Gentis (*Arte & Marte per tot
secula claræ*) Principi Dignissimo, Heroicis
Avorum factis (qui erga DEUM, *Regem &
Patriam* intemeratæ semper erant *Fidei*) Con-
stantiâ & Fortitudine Gloriam & Splendorem
accumulanti: **ANTIQUI SCOTORUM REGNI**
(jure *Hæreditario*) **CONSTABULARIO**
SUMMO. Musarum fautori, Doctorum
Mæcenati & Patrono summe colendo. Inclytæ
UNIVERSITATIS REGIÆ ABERDONEN-
SIS **CANCELLARIO ILLUSTRISSIMO.**
NEC

(4)

NEC NON,
REVERENDO PLURIMUM
GEORGIO **M**IDDLETON
S. T. P.

Facultatis Theologicae DECANO Gravissimo,
Academiae PRIMARIO Vigilantissimo, Eru-
ditissimo, Promotori suo semper honorando,

Et, cæteris omnibus, *Inclytæ Universitatis* Mo-
deratoribus, Doctoribus, Scientiarum & Ar-
tium Professoribus, Clarissimis & Excellen-
tissimis, de se suisque studiis multum Meritis.

Hanc Orationem Inauguralem
in debita Observantia, Studii
& Amoris Flammantissimi,
& Humillimæ Venerationis

T. H. M. P. S. O. V.
Inscribit & Offert

IO: SHARP.

Doctores admodum Reverendi, Professores Eruditissimi, Studiosi Lectissimi, Auditores Plurimum Colendi.

UM mecum meditarer, quod subjectum huic operi convenientius eligerem, nil satius duxi, nil *Loco* huic aut *Tempori* magis congruum & opportunum, quam de **REBUS LITURGICIS** (pro Ingenii mei tenuitate) quædam proferre.

Nec ignoro, quàm vana & fastidiosa sint de iis (in hisce præsertim Regionibus) multorum judicia, quàm invida & maligna nonnullorum. Sed cum non solum indulgeatur licentia,

sed pro more demandatum mihi sit, coram hoc Reverendo & doctissimo cœtu Orationem habere, uti *Ecclesiastica & Christiana* veritatis & pacis studiosum decet, nec invidiosas calumnias metuam, nec laudes aut gratiam ambiam, sed veritatem (prout est) ex ipsis *S. S. Scripturæ* fontibus, ac *Patrum probatorumque authorum* Scriptis & Testimoniis enucleare conabor, & ut ad **DEI** Gloriam & *Ecclesiæ* commodum & emolumentum cedant, quæ ex sincero Corde erga ipsum, & erga vos grato & benevolo animo depromo, *Faxit DEUS per CHRISTUM JESUM Amen.*

Et *imo*. De vocis *Liturgiæ* significatione, sensu & acceptatione agendum. *Liturgia* vox, cûi cuivis publicæ administrationi

tioni à profanis Scriptoribus tribuatur, à Theologis tamen restinguitur ad *εὐεργεῖν* sacram, nempe administrationem quæ publicè peragitur, *Cassander*.

Λειτουργία, inquit *Suidas*, κυρίως ἡ δημόσια ἐκείνη πρὸς τὸ ληΐτον καὶ τὰ ἔργον, i. e. *Liturgia* proprie dicitur officium seu Ministerium & munus publicum, à Voce *λειτουργ* quod publicum significat, & *εργόν* quod est munus seu opus.

Ita legitur in Veteri Testamento, *Num.* 1. 50. de Levitis καὶ αὐτοὶ λειτουργήσουσιν ἐν αὐτῇ. Et ipsi Ministrabunt in eo, i. e. Tabernaculo. In N. T. *Αθ.* 13. 2. λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ καὶ νηστεούντων *Ministrantibus* illis Domino *Operantibus* secundum *Castalionem*, quod *Erasmus* *sacrificantibus* rectius transtulit. Item *Rom.* 15. 16. εἰς τὸ εἶναι λειτουργὸν Ἰησοῦ χριστοῦ *Ut scilicet Liturgus Minister vel Sacerdos JESU CHRISTI*. In hoc igitur sensu & significatione accipimus Liturgiam, pro statutis *Ritibus* & *Formulis* divinarum administrationum in sacris, vel modo & methodo cultum divinum in coetu publico præstandi & peragendi, & ex sequentibus probare conabor statas Liturgias in Ecclesiis Christianis non solum licitas, sed ad ordinem & adificationem necessariò esse adhibendas, & hac methodo procedam.

1. Antiquitatem Liturgiarum monstrabo. 1mo. Sub lege vel dispensatione *Mosaica* in *Judaorum* Ecclesia, 2do. In Ecclesia Christiana.

2. Communem & universalem consensum Ecclesie Christianae in Liturgiarum usu adducam.

3. Consensum & usum universalem quoad locum, nempe quod non solum *Semper*, sed quod *Ubique* coetus Christianus ita DEUM colebat.

4. Liturgiarum utilitatem monstrare conabor.

5. Et postremo, objectiones præcipuas adducam & solvam.

(7)
L. A N T I Q U I T A S.

Magnam esse *Antiquitatis & perpetuæ universalisque Traditionis* & consensûs auctoritatem & *Vim*, etiam apud novorum, & in Ecclesia Christi inauditorum dogmatum inventores & defensores, vel hinc prospici potest, quod quidam dum eam vim sentirent & attenderent, quantumque apud pios & non prorsus obduratos animos valere possint, prospicerent, conati sunt ea, quæ contrariantur eorum judiciis tanquam nova & temporis progressu, vel in *Fide* vel in *Cultu* inducta repræsentare; mihi igitur incumbit probare statas Liturgias in usu fuisse apud *Omnes, ubique & omni tempore. Vincent. Lyrin.* Et

1. Quod *Judei* statas Liturgiis, vel certis precationum formulis DEUM colebant, ex historia Ecclesiastica istius Gentis, & (in huc usque diem) permanente consuetudine manifestum est.

Nam si Liturgia accipiat pro laudibus & gratiarum actionibus, hæc faciebant *Judei* quando offerebant sacrificia vel primitias, *Deut. 26.* per totum, ubi variz Eucharistiarum, formulæ à DEO præscriptæ sunt, non *Directorie* quoad materiam, sed *Statæ & certæ* quoad formam.

Si pro obsecrationibus aut *Petitionibus*, quæ altera pars cultus est, non toti populo conceditum hoc erat, sed solum Sacerdotibus, *Aaroni* et filiis, qui præscriptis verbis, et certa orandi formulâ populo benedicebant. *Num: 6. 23.* A propheta *Joel* 2. 17. inculcata est omnibus simul junctis expressa LITANIA.

Præcepit *Moyſes* certas invocandi formulas, ad *Arce* translationem & stationem. *Num. 10. 35.* *Davidis* commentariis illustratæ *Psal. 68.* Psalmi *Davidici* sunt, maxima ex parte, *Liturgici*, ut patet ex plurimis eorum Epigraphis, titulis & instrumentis Musicis quibus aptabantur in cultu publico.

Secundum *Franc. Luc. Burgenſem* in absolutissimis suis Commentariis in *Evangelia*, Hymnus quem Psallebat Salvator CHRISTUS cum suis Apostolis, post ultimam Cœnant erat secundum consuetudinem *Judeorum*, in Festo Paschæ à Psalmo 112. ad 119. Et

Et ne plura addam, *Ezechias* præcepit *Levitis* ut laudarent Dominum, non ad dictamen *Raptus extemporarii*, sed sermonibus *David* & *Asaph Videntis*, qui laudaverunt eum magna lætitia, & incurvato genu adoraverunt eum. 2 Paralipom. 29. 30.

Qui in Antiquitatibus Hebraicis, vel mediocriter versati sunt, aut hodiernam illorum praxin, vel leviter inspiciunt, cerò illis evidens et manifestum erit, ipsos statas precationum formulas vel *Liturgias* in cultu publico adhibere.

Sed cum Oratio, sit pars *Contemplationis*, & sic pertineat ad viros *Contemplativos*, anhelantes ad perfectionem *Tolet*: cum status *Judaicus* respectu dispensationis *Evangelica* fuerat imperfectus, exteriora respiciens, & ipse Salvator dixerit Jo. 4. 23. *Venit hora & nunc est, quando veri adoratores, adorabunt Patrem in Spiritu & veritate, nam & Pater tales querit qui adorent Eum.*

Restat igitur ut *Statas Liturgias* non solum sub *Lege* in *Ecclesia Judaica*, sed sub *Evangelio* in *Ecclesiis Christianis* licitas, adhibitas & usitatas fuisse probem.

Quod tempore Apostolorum, dum eorum aliqui adhuc in vivis essent, institutæ & in omni *Ecclesia* ad hunc usque diem, receptæ & usitatæ fuerunt statæ *Liturgia*, *Traditio* universalis, usus & consuetudo *Ecclesiæ, Christianæ Catholica* dubitare non sinunt. Et quamquam mores & Traditiones, Ritus & Ceremoniæ particulares mutantur, variantur & variari possunt in diversis *Ecclesiis*, nulla tamen est potestas in *Traditiones Generales*, quæ proximè ad ipsas *Scripturas Sacras*, ab omnibus Christianis lobriis, *Sacra & Inviolabiles* semper habentur; quemadmodum admonet *D. Aug. Ep. 118. c. 5. Insolentissimæ est Insaniæ disputare vel dubitare de eo, quod tota per orbem frequentat Ecclesia.*

Monstrare igitur conabor quod *Ecclesia Christiana* statis *LITURGIIS* omni *Tempore* in conventu publico *DEUM* Collebat.

2do. Quod ubique & in omni *Loco*.

1. UNI

1. **UNIVERSALITAS TEMPORIS.** Et ita testatur *Dionys. Areopagita* si ejus sint libri, de *Hierarchia Evangelica* pag. 77. Quod statuta essent precum formulae quibus omnis catus respondebat **A M E N.** Si hic *Dionys.* fuit Author, coetaneus erat Apostolorum, si non fuit, opus illud, utcumque antiquum admodum est, & ab ipsis temporibus Apostolicis.

Justin. Martyr, Apol. 2. p. 97. Ed. Gr. Lat. A. G. 150. Tert. Apologet. c. 39. A. G. 200. D. Cyprianus de Oratione Dominica. Origen. Hom. 5. in Mun. A. G. 230. Concil. Laodice. Can. 18. 19. A. G. 316. D. Basil. Epist. ad Clericos Neo-Caesariensis Ecclesiae, & D. Chrysost. eodem tempore. D. Cyrillus Hierosolymitanus. 3. Concil. Carthag. Can. 23. A. G. 357. D. August. de bono perseverantiae c. 13. & Ep. 59. & 156. Anno 400. Concil. Milevitani. 2. Can. 12. à quo tempore non inficiantur adversarii statas Liturgias, Divino cultui in publicis Ecclesiae conventibus adhibitas fuisse.

2. **UNIVERSALITAS LOCI.** Quod in omni **Loco**, in omni Ecclesia Catholica, fuerant **Stata Liturgia**, apparet ex consentienti testimonio Patrum ante dictorum, ex Conciliis, & praxi Ecclesiarum in *Asia, Africa & Europa*, ut *Justinus Martyr, Basil. & Chrysost.* in *Græca* vel **ORIENTALI**, *Tert. Cypr. Aug. & Prosper Aquitanus* in **OCCIDENTALI**, & *D. Basil.* loco citato expressè ait, quod, **Ordo Psalmos recitandi, antiqua & solita esset consuetudo in omnibus DEI Ecclesiis.** Et ex *Tert. in Apol. c. 30. & Cassandro* in Liturgicis constat, Apostolos & eorum successores, in suis conventibus & præsertim in **SAGRA SYNAXI** observasse eam fixam, orandi formulam, quam distavit Salvator suis discipulis. *Luc. 11. 2.*

Et quemadmodum diligenter inquirenti constabit, plurimæ formularum ex Liturgiis. *Jacobi, Basilii, Chrysostomi, Rom. &c.* ad hunc usque diem, delibatae in Liturgia Ecclesiae Anglicanæ confectæ sunt. *Tert.* loco citato dicit, quod *Presbytero* in lacris invitanti *Sursum Corda*, populus responderet *Habemus ad Dominum.* Quod *Presbytero* dicenti *κύριε ελεησον*, populus responderet *χριστέ ελεησον*, ex ipsius scriptis constat antiquius fuisse tempore *Gregorii.*

Ita pro fidelibus, infidelibus, *Catechumenis, Neophytis*, et ipsis fidei inimicis

inimicis orabant, quemadmodum in Liturgia nostra ad diem passionis Dominicæ. Ita dicit *D. Aug. Nulla pars Ecclesiæ Dominicæ in qua non est concordantia in formis.* Et ita concludunt *Madeburgenses*, post exactam hujus rei investigationem, *Formulas denique precationum, absque dubio habuerunt* Cent. 3. cap. 6. 1. 2. 4.

Neque plura addam, ad probandam consuetudinem & praxin universalem & perpetuam in hunc usque diem per omnes totius Terrarum orbis quæ extant Ecclesias: extant enim ultra *Romanam* ditionem permultæ. *Græci* nempe per *Asiam*, *Syriam* & *Aegyptum*, *Muscovitarum* qui *Græcos* constitutiones servant, et denique *Aethiopum* aut *Abyssinorum* et *Præfati Johannis* (*Profer John Vulgo dicti*) imperio subditorum. Omnes hæ Gentes Christianæ professionis, quamquam nonnullis opinionibus et ritibus, inter se disjunctæ sint, omnes tamen Statu Liturgiis secundum consuetudinem antiquam DEUM colunt.

Sed ut adhuc nostra tempora deducatur argumentum, *Consensus namque Ecclesiasticus.* In omnibus Ecclesiis REFORMATIS asservantur Liturgiæ. Ecclesia *Angl.* Reformatæ Religionis decus tutamen, et ornamentum, suam habet ex ipsis S. Scripturæ fontibus, et antiquorum (uti dixi) Liturgiis contextam, et expensam, à sincerissimis ejus Ecclesiæ Episcopis, & Presbyteris, quorum plurimi Martyrium passi sunt. Suam habet ECCLESIA SCOTICANA, quam CAROLUS I. Martyr beatus, Ecclesiæ Pater nutricius *Æternæ Memoriz*, et Religionis Orthodoxæ industrius propagator, summa pietate formari curavit, ut plurimum eadem est cum Liturgia Ecclesiæ *Angl.* antiquarum formularum, copia et consuetudini Ecclesiasticæ conformitate nulli secunda.

Ecclesia *Lutherana* suam habet, ab ejus Reformatoris temporibus, & Ecclesia *Gallica* Reformatæ suam, uti *Belgica* suam. Sic *Helveti* aut *Switzeri* eandem, quam Ecclesia *Genevensis* à *Galvino* institutam, & nuper *Cl. D. Ofterwald*, vir egregie literatus & summus pater, novam & ampliorem *Communiam præsentis Formulam*, cætui publico accommodatiorem paravit, & (ope divina) in Ecclesias omnes provincie *Neuchâtel* receptas stabilivit. Suas habent Liturgias omnes Ecclesiæ (nam hic de Liturgiis, in genere

genere disputatur. In Eccl. Rom. antiquitus diversæ erant Liturgie, *Mediolanense, Ambrosianum, Gallicanum, Hispanicum, Mozarabicum* aut *Toletanum*, de quibus Gregor. Ep. ad Leand. *In una Ecclesia nil officii Ecclesie tantæ consuetudo diversa*. Præter Ecclesiam Orientalem & Romanam, omnes Reformati cujuscunque gentis, exceptis *Shismaticis* Britannicæ Ecclesiæ Liturgias probant. Ipse Gal. in Epist. ad Profectorem, statim esse oportet Sacramentorum celebrationem, publicam item precum formulam.

Chamierus prius inter Reformatores in Gallia *Panstrat*: *Cal. Tol. Tom. 3. l. 5. c. 12. S. 10. Super A. l. 14. Si uno orabant, Ergo, Uno & Communis erat omnibus Formula.*

Knoxius ipse, qui primus fuit inter Reformatores hujus Regni, librum *Precum Publicarum* præscripsit, tantum abhorrebant prioris doctrinæ cupidi investigatores, hujus temporis affectatam rusticitatem, & circa cultum divinum incuriam & negligentiam, oppositionem dico affectatam, & Antiquæ Universalisque Ecclesiæ Consuetudini & Praxi contrariam.

Jam *3.º* UTILITAS. Liturgiæ Publicæ, & præscriptæ Communium Orationum Formulæ, maximè faciunt ad Edificationem. Per statas enim Precationum Formulas, plurima incommoda vitantur, quæ obvenire possunt ex *Precibus Extemporaneis*. Et hoc, facta comparatione inter preces *Arreptitias*, dictamina privati spiritus, & preces Liturgicæ & publicas, melius elucecet.

Nam 1. Præceptum est Apostolicum, ut in Ecclesia, *Omnia fiant ad Edificationem*. Jam cum in cœtu publico, Christiani in formis publicis, bene instructi fuerint, acceperint DEO sacrificium, in *Conjunctis* supplicationibus præstabunt: melius possunt Sacerdotem, in sacris exercitiis, ardore & intentione quadam Spiritus comitari, quam cum extempore loquuntur. Plurima verba, integræ petitiones, vel ex vocis debilitate, vel aurium hebetate, vel loci distantia, vel sitis incommoditate amittuntur. Torpor irrepit auditorum animis, quum nihil sit quod ipsi agant, sed ab orantis fluctante conatu; & huc illuc delato Spiritu, toti pendeant.

Ex 2. Spiritus auditorum adstrictus & limitatus est, ad ipsius Ministrantis placita, quæ sæpe inaudita, sæpe ante rationis assensum

assensum pereunt. Novis petitionibus audiendis occupati, nullum possunt præbere assensum. Dum attenditur una, transit altera. Si corporis aut animi languor Ministrum premat, si vel impius fuerit, vel imperitus, plebs ad DEI cultum, & adorationem Congregata, irrita prorsus recedit. At qui statis Liturgiis DEUM colunt, & in descriptis hisce Formulis periti, illorum mens attenta, clamore humili Cælos penetrat.

3. Tales arreptitæ preces, sunt particularis istius cœtus (vel Ministri potius) cultus, oratione sola Dominicâ (modò adhibeatur) exceptâ. Sed quæ in formis auditis, receptis, iudicatis et DEI Verbo (fidei et cultus regulæ) congruis DEUM colit, tenet plebs illa, actualem Communionem cum Ecclesia: cuius est membrum, et *universali Ecclesia*, cuius sunt, vel fuerunt preces.

4. Non propriè dici potest Liturgus, Sacerdos, vel Intercessor inter DEUM et homines, qui suos conceptus, quam qui communes populi orationes, communia suffragia, et supplicationes offert, et tales quibus et Idiotæ, ex certa notitia, æque ac periticia dicere possunt, *Amen*. Sic *Fulst. Martyr Apol. 2.* vocat Eccl. preces *κοινὰς ὁμολογίας*, communes preces. Sic *Chrys.* in Coll. ult.

Schismatici verò os populi omnino occludunt in Sacris, contra Catholicæ et purissimæ Ecclesiæ Consuetudinem et mores, quibus (ut hætenus notavi) receptissimum erat populo vices reddere Liturgæ celebranti & oranti: Sed ut, Sacra dominandi libidine Romanum Pontificem incessente, hic ferè primum suæ Tyrannidis, et implicitæ obedientiæ lapidem posuit, ut singulæ Ecclesiæ Latine preces celebrent, in signum deditionis, sic illi *Imperium quoque affectantes*, ita cavent preces DEO fundi, ut populus miser, suo unius ore & fide pendeat, nec debeat, nec possit voces reddere, nec vota, quibus mutuo Sacerdos & Laici se antiquitus accendebant & ædificabant, nec auditur simplicissimum *Amen*, utcumque inconditis et crudis Ministrorum suorum dictis, non auditis, non intellectis, non ferendis plerumque annuere, credula et servili superstitione, submonentur.

Bene statuit *Concil. Milevit. Can. 15. A. G. 402.* Nec alia decantur *Preces in Ecclesia, quàm quæ à prudentioribus, omnibus tractatæ vel probatæ in Synoda fuerint, ne forte aliquid contra fidem, vel per ignorantiam vel per minus studium sit compositum.* 5. Si

9. Si omnes preceationum formulæ sunt rejiciendæ, ergo quæque Oratio Dominica, quæ erat forma præscripta ab ipso Salvatore, Luc. 11. 2. Sed hoc est absurdum, et Christianis auribus indignum. Ergo. Alia argumenta ab absurdo omitam & ad Objectiones ultimo loco solvendas procedam.

O B J E C T I O N E S.

Qui statas Liturgias rejiciunt, et ex Ecclesiis Christianis eliminare contendunt, plurimas astringunt objectiones, præsertim quod sint hominum inventa et εἰς λοθησκται inducant.

Generalem et præcipuam objectionem fingunt ex verbis Pauli ad Rom. 8. 26. *Similiter autem Spiritus adjuvat infirmitatem nostram, nam quid oremus sicut oportet nescimus, sed ipse Spiritus postulat pro nobis, gemitibus inenarrabilibus*, dicunt ergo Adversarii quod fixæ et statutz preceationum formulæ, Spiritum hunc precum extinguunt et intercludunt.

Sed Resp. Spiritus hic, non est Spiritus *Dictans* sed *Assistens*, datur quod est Spiritus Orationis, & quod necessarium sit hujus Spiritus opus et auxilium, ad *Assistentiam* & *Efficaciam* precum ut ordinentur et accepti sint Coram DEO. Spiritus Orationis, est gratia procedens à Corde inflammato et attracto. Non in operatione cerebri, non in phrasium elegantia, verborum copia, periodorum numerosa structura, voce, gesticulatione &c. Spiritus Orationis, est Spiritus subveniens nostris orationibus, & Idoneos nos reddens, Cor et Animam sanctificando, sed non inde sequitur, quod officium Spiritus sit verba dictare, phrasas et Eloquentiam Ministrare. Gratia Orationis, est assistentia Spiritus, qua ferventes & spirituales clamores ad DEUM emittimus. etiam in ipsis illis supplicationibus, quas millies (forte) absque debita reverentia, hæcenus recitavimus, quæ debita affectio & devotio, sola potest orationem acceptam reddere, & cum Spiritus ita nobis auxilietur, verè dicitur *Intercessionem Facere*, tanquam agens præceptum quod hanc dispositionem in nobis operatur.

2. Verba hæc Apostoli *Quid oremus sicut oportet nescimus*, neque accipienda sunt quoad *Materiam*, nec quoad *Formam*. Nam ipse Servator, Apostolis suis dictavit fixam orandi formulam.

iam. Sed *Nescimus orare sicut oportet*, animi dispositionem puritatem, perfectam abnegationem, humilitatem, et alias internas animæ dispositiones respicit, nempe fervorem, & unionem, opus divini Spiritus in Cordibus fidelium.

3. Spiritus postulat pro nobis *Gemitibus inenarrabilibus*. Nulla hic verborum aut phrasium mentio; quis inde deduceret, quod solis gemitibus DEUM orarent, qui verè spirituales essent? aut quis in cœtu publico Minister, precum loco gemitundus per tempus aliquod perstaret? Spiritus instruit nos in S. Scriptura quoad *Materiam*, & affectione sincera, nos ducit & dirigit quoad *Formam*.

2. Obj. 1 Cor. 14, 15. *Orabo Spiritu, orabo & mente, Psallam Spiritu, Psallam & mente.*

Resp. Eundem Spiritum hic querit Apostolus, ad *Psalmodiam* quam ad *Orationem*, ergo non verborum copiam, et impetum extemporaneum, sed Cor bene dispositum, hæc verba respiciunt. Sed quare (quæso) non eodem Spiritus dono, & charismate *Novos Psalmos* et inaudita (ex tempore) fundunt modulamina, quemadmodum donorum sæculo apud *Tertullianum* in *Agapis* fuisse legitur? Mira sane est hæc modestia, quod *Liturgiarum* otores suas *Extemporaneas* preces, ex Spiritu procedere jactantes, nunquam tale quidpiam moliti sunt. Quod *Carmina*, numero et mensurâ non disponunt, culpat audaciam, quâ quotidie novas *Prærationes* DEO offerunt, cum eadem sit Scriptura, idem textus, par ratio, et antiquitatis testimonia adeo expressè loquantur, de *Psallendo* ac de *Precando*.

Hæc sunt *Objectiones* præcipuæ. Tempus non patitur alias adducere. Finem igitur imponam. Nulla unquam in Ecclesiâ Christi, ante hæc nostra tempora, mota fuerunt dubia, de *Liturgiis* Sacræ Scripturæ analogis, quin fuerint non licitæ modò sed & ad Ecclesiæ ædificationem necessariæ. At eousque jam prolata sunt de his diffidia, ut vinculum, inde pacis disruptum, & ipsa fere unitas Ecclesiæ destructa esse videatur.

Hæc controversia malè temperato quorundam Zelo suscitata nusquam, nisi in hac nostra *Ecclesiâ Britannicâ* viget. Nec dictu facile est quantas, & quam diras calamitates passa sit Ecclesiæ

& Respublica ex arroganti Presbyterorum fastu, qui statutos *Ecclesie Canones*, & *Regni jura* transilientes, nullis legibus adstricti, divinum *Cultum* in conventibus publicis, pro suo quisque arbitrio, modificare ausi sunt. Sed verba duriora reprimo, dum patitur Ecclesia, *Lachrymis* potius indulgendum.

Divinas verum DEO laudes offerre cupio, quod post quatuordecim scilicet Annorum peregrinationem, natale solum revilens, Ecclesiam reviviscentem lætus conspicio, & (benedictione divina purgatam) sub *Græce*, plusquam in *Luce* profecisse. Et ex ordinatissima Liturgia, ubique per Regnum recepta, & antiquæ pietatis ardore, in plurimis flagrante, sperandum, quod ad pristinum decus & simplicitatem, Ecclesia hæc nostra, magis magisque indices accedet. Statuto & maxime opportuno tempore, procedunt omnia opera divina *Ps. 80. 18. Fiat manus tua super viram Dextera tue & super Filium hominis quem confirmasti tibi, & non discedimus à te Domine, vivificabis nos & nomen Tuum invocabimus.*

Jam tandem, ne limites transgrediar, restat, ut si tanto par essem, debitas rependerem grates, *Reverende admodum facultatis Theologice Decane*, usque *Professores Almae hujus Academiæ*, *Eruditione clari*, quod me (nec tantà de vobis meritum) prosecuti estis benevolentia, quod tali dignati estis honore, quod pileo hoc condecoratum inter *Doctores Aberdonenses* (*Magni illa Ecclesiæ Scoticanae lumina*) nomen meum, in solenni hoc Senatus Academici consessu, & auditorum Ornatissimorum frequenti Conventu reponatis.

Scio equidem non defuturos qui merito dicant, Tunc ad tam sublimem aspiras titulum ? Tunc ex incultis (& ultra Scythiam barbaris) *Americanorum* oris, novus hospes, hanc dignitatem affectas, neque inferioris notæ *Academias*, sed Illustrissimam hanc *Regiam Palæo-Aberdonensem, Athenas olim Caledonias*, & studiorum gloriam Sollicitas, ut ad altiores gradus hic promovearis.

Ad me quod attinet, inter doctos & disertos, nullum mihi locum vendico, quantum cunque mihi vel cognitionis, vel ad cognoscendum bonæ voluntatis : Sed illi acceptum refero, cujus gratia sum id quod sum. Quem pro meo modulo laudare, cujus veritatem promovere, semper & ubique conabor.

Et si cordis mei dispositiones mihi notæ sint, ingenue profiteri possum

possum, quod me neque traxit ambitio, nec pellebat superbia;
Sed ut Ecclesię ulterius prodesse valerem, quanto Celeberrimę
hujus Academię, ornatior Amicitiiis.

Pro quibus dum pares referre gratias nullo modo possum, ac-
cipite, Viri Clarissimi, pro incolumitate vestra, mea vota, grati
animi indicia.

Venerande Primarie, Musarum Nutritie Pater qui regularem
hic Disciplinam dirigit, promoves, foves.

Progymnasiarcha Literatissime, Pręceptor mihi Charissime, sub
cujus vigili cura disciplinarum elementa primum addidici.

Volque Professores Academici, Eruditione clari, mihi pluri-
mum colendi.

DEUS Op. Max. ad majorem nominis sui gloriam Academię
hujus Splendorem, Doctrinę Orthodoxę, & morum probitatis
incrementum, ad multos Annos Dom. Vef. servet incolumes.
Detque animos strenuę & fortiter, ea exequendi quę vestri officii
sunt; Ut cum DEUS villicationis vobis concedit rationem
poposcerit, felicitatem cum gaudio suscipiatis æternam.

Florat, semper Floreat, ALMA HEC ACADEMIA
omnigena benedictione ditata. Det DEUS ut ex hisce Fontibus
promangant rivuli, qui terras desertas & Inaquosas fecundo flu-
mine irrigant. Hinc procedant fortes Athletę, ex numero
fortium Israel; ad bella gerenda contra Satane regnum, In-
fidelitatis, Ignorantię, & Erroris, qui damnatis illusionibus ac va-
nis & insanis sæculi pompis, spectis & mollioris vitę institutis,
& amicorum familiaritate, in loca longę dissita peregrinantes
CHRISTI Evangelium promoveant.

Filii Tui, Dilecta Mater, Sint sicut Novellę Olivarum in circum
Mense Tue, & videant Filii, Filiorum Tuorum pacem super Israel.

DEUS verò Pacis qui ex mortuis revocavit magnum illum orium
Pastorem per æterni Testamenti Sanguinem, Dominum nostrum JE-
SUM CHRISTUM: nos rite componat in omnibus recte factis, ad
exequendam suam voluntatem, nobis (ut ei visum fuerit) faciens per
JESUM CHRISTUM cui Gloria in omnem perennitatem
Amen.

F I N I S.

